

А. І. ДЕНИСОВ

аспірант кафедри господарського права
Національного юридичного
університету
імені Ярослава Мудрого, Харків
e-mail: andigoden@mail.ru

ПИТАННЯ ПРАВОВОЇ ФОРМАЛІЗАЦІЇ КОЛА ЗАГРОЗ НАЦІОНАЛЬНІЙ ТЕХНОЛОГІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ

Запропоновано законодавче закріплення поняття «національна технологічна безпека». Створена авторська класифікація загроз національній технологічній безпеці за окремими критеріями. Висунуто пропозицію законодавчо закріпити поняття «інноваційний шпіднаж». Пропонується внесення змін до існуючого законодавства з метою кращого регулювання відносин, пов'язаних із забезпеченням національної технологічної безпеки.

Ключові слова: національна технологічна безпека, загрози національній технологічній безпеці, інноваційний шпіднаж, засоби господарсько-правового регулювання.

Постановка проблеми. У такий складний період, що переживає зараз наша держава, необхідним є забезпечення технологічної безпеки України, бо лише завдяки запровадженню новітніх технологій ми зможемо забезпечити конкурентоздатність національного товаровиробника, обороноздатність Збройних Сил та розвиток економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему загроз національній технологічній та інноваційній безпеці досліджували Л. Л. Антонюк, Ю. Є. Атаманова, О. М. Давидюк, Д. В. Задихайло, В. В. Кудрявцева, В. І. Кухар, Т. М. Пашута, О. М. Шкільнюк та ін. У науковій літературі відсутня однозначна думка стосовно поняття технології, технологічної безпеки, загроз технологічній безпеці.

Формулювання цілей. Метою статті є визначення кола загроз національній технологічній безпеці для їх подальшої законодавчої фіксації та стимулювання діяльності органів держави й суб'єктів господарювання з їх нейтралізації та попередження.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до ст. 7 Закону України «Про основи національної безпеки» на сучасному етапі основними реальними та потенційними загрозами національній безпеці України, стабільності в суспільстві у науково-технологічній сфері є: наростаюче науково-технологічне відставання України від розвинутих країн; неефективність державної інноваційної політики, механізмів стимулювання інноваційної діяльності; низька конкурентоспроможність продукції; нерозвиненість внутрішнього ринку високотехнологічної продукції та відсутність його ефективного захисту від іноземної технічної й технологічної експансії; зниження внутрішнього попиту на підготовку науково-технічних кадрів для наукових, конструкторських, технологічних установ та високотехнологічних підприємств, незадовільний рівень оплати науково-технічної праці, падіння її престижу, недосконалість механізмів захисту прав інтелектуальної власності; відтік учених, фахівців, кваліфікованої робочої сили за межі України.

Відповідно до ст. 8 цього ж Закону держава зосереджує зусилля щодо таких основних напрямів із метою забезпечення технологічної безпеки: здійснення державних програм модернізації наявних, розроблення та впровадження новітніх зразків бойової техніки та озброєнь; посилення державної підтримки розвитку пріоритетних напрямів науки й техніки як основи створення високих технологій та забезпечення переходу економіки на інноваційну модель розвитку, створення ефективної системи інноваційної діяльності в Україні; поетапне збільшення обсягів бюджетних видатків на розвиток освіти і науки, створення умов для широкого залучення в науково-технічну сферу позабюджетних асигнувань; створення економічних і суспільно-політичних умов для підвищення соціального статусу наукової та технічної інтелігенції; забезпечення необхідних умов для реалізації прав інтелектуальної власності; забезпечення належного рівня безпеки експлуатації промислових, сільсько-господарських і військових об'єктів, споруд та інженерних мереж.

Отже, Закон України «Про основи національної безпеки» виділяє основні загрози технологічній безпеці країни та основні напрями діяльності держави стосовно протидії їм. Із тексту Закону випливає, що технологічна безпека є структурною складовою системи відносин національної безпеки держави. Однак положення щодо технологічної безпеки є фрагментарними, технологічна безпека не виокремлена як окремий елемент національної безпеки, а наведений перелік загроз національній технологічній безпеці викладено безсистемно та неповно.

Відсутнє, на жаль, визначення технологічної безпеки і в інших нормативно-правових актах.

Визначення технології є лише у ст. 1 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», технологія — це результат науково-технічної діяльності, сукупність систематизованих наукових знань, технічних, організаційних та інших рішень про перелік, строк, порядок та послідовність виконання операцій, процесу виробництва та/або реалізації і зберігання продукції, надання послуг.

Однак цей Закон регулює діяльність у сфері трансферу технологій і є спірним використання цього тлумачення в інших сферах. Крім того, спірним є й сам термін. Закон використовує суто інформаційний функціональний підхід і не створює умов для юридичної формалізації технології. Окрім цього, законодавець не конкретизував права на об'єкт інтелектуальної власності, що, безсумнівно, є одним із головних компонентів технології. Отже, існує дисфункція інструментального значення цієї категорії. Крім того, законодавець обмежив «технологію» лише формою інформаційного втілення, тобто технологія є лише сукупністю специфічних знань, а не об'єктом матеріального світу. Таке трактування, на наш погляд, є не зовсім досконалим. Так, при передачі технології можливим є не тільки передача відповідної інформації, але й створення відповідної промислової лінії як виробничого комплексу. Тобто технологія певним чином «матеріалізується» і ми маємо справу не з інформацією, а з об'єктом матеріального світу.

Л. Л. Антонюк під поняттям «технологія» розуміє сукупність наукових та технічних знань про прийоми та засоби виробництва, його організації та управління в умовах посилення поділу праці, розвитку застосування машин для отримання продукції з певними якостями [1, с. 10].

Це визначення вбачається не зовсім коректним, оскільки охоплює лише частину поняття технології. Бо, по-перше, існують технології не пов'язані з виробництвом як таким (наприклад, базові технології, що лише створюють концепт нового продукту і не стосуються процесу його виробництва), а по-друге, технології не завжди існують у вигляді лише інформації.

Т. М. Пашута та О. М. Шкільнюк натомість вважають, що технологія є спеціальною інформацією, що необхідна для розробки, виробництва чи використання виробів [2, с. 58].

На наш погляд, це визначення є не достатньо повним, оскільки технологія може виступати не тільки як інформація, але й у вигляді предмета матеріального світу. Це може бути відокремлена технологічна лінія, експериментальне конструювання або складова цілісного майнового комплексу суб'єкта господарювання, до виробничих фондів якого вже втілено технологію, тощо. Крім

того, технологія може стосуватися не тільки створення нового продукту, а й надання послуг.

За Є. Буравльовим і В. Стогнієм, технологія — це сукупність методів і процесів виробництва або надання послуг [3, с. 35].

Ця думка вбачається досить спірною, оскільки:

1. Методи та процеси — це об'єкти інформаційного втілення. В той же час технологія може мати й інформаційно-матеріальне втілення.

2. Вважається недоречним зводити поняття технології лише до сукупності методів і процесів виробництва або надання послуг, але певна технологія, особливо цифрова, може забезпечувати функціонування самого товару, визначати його споживчі властивості.

О. М. Давидюк, досліджуючи технологію як об'єкт господарсько-правового регулювання, наводить таке визначення технології — це актив суб'єкта господарювання, що є закритою системою взаємопов'язаних у суворій послідовності та логічній взаємодії компонентів, а саме: виробничих методів і процесів; відомостей про послідовність окремих операцій; результатів науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, проектної документації; охоронних документів, що підтверджують правомірність використання об'єктів права інтелектуальної власності, які входять до її складу; механізмів, устаткування, приладів, приборів, верстатів і т. д., що нерозривно пов'язані між собою матеріальними, енергетичними, інформаційними зв'язками, взаємодія між якими, за визначеним алгоритмом, дозволяє реалізувати спільну мету — виробництво певного продукту чи надання певної послуги, який за своїми характеристиками та внутрішніми властивостями здатний внести кардинальні зміни до розвитку технологічного укладу та характеру виробництва з різноманітними соціальними наслідками [4, с. 23].

Це визначення вбачається найбільш повним з досліджуваних.

Отже, підсумовуючи викладене, можна дійти висновку, що необхідним є уточнення та законодавче закріплення терміна «технологія». При цьому таке закріплення має здійснитися не у Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», а у законі, що регулював би всі правовідносини, пов'язані з технологіями та забезпеченням національної технологічної безпеки. Для цього необхідним вбачається створення спеціального Закону України «Про національну технологічну безпеку».

Стратегія національної безпеки України «Україна у світі, що змінюється», затверджена Указом Президента України «Про Стратегію національної безпеки України» (далі — Стратегія), у п. 1 зазначає, що подальше використання витратної економічної моделі, відсутність стимулів до інноваційних процесів і динамічного розвитку нових технологічних укладів обумовлюють неконку-

рентоспроможність української економіки, унеможливлюють кардинальне підвищення рівня та якості життя населення, провокують посилення соціальної напруги, поширення протестних настроїв.

У п. 3.2.2 Стратегії серед загроз економічній безпеці вказані низький технологічний рівень вітчизняної економіки; недосконалість законодавства для прискорення розвитку національної економіки на інноваційних засадах.

У п. 3.2.4 Стратегії зазначені такі аспекти недостатнього розвитку національної інноваційної системи: недостатній розвиток національної інноваційної системи; недостатньо ефективного використання науково-технологічного потенціалу, використання іноземних науково-технологічних розробок замість вітчизняних.

Отже, Стратегія дає певний перелік загроз державній технологічній безпеці, але, на жаль, цей перелік є фрагментарним, сама Стратегія є застарілою (прийнята у 2007, а зміни внесені у 2012 р., тому Стратегія не відображає останніх змін у державі), а напрями протидії цим загрозам є швидше загальними концепціями, водночас відсутні конкретні положення щодо такої протидії.

Питання, пов'язані із забезпеченням технологічної безпеки регулюються також Законом України «Про інноваційну діяльність». Як зазначено у Преамбулі, цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні, встановлює форми стимулювання державою інноваційних процесів і спрямований на підтримку розвитку економіки України інноваційним шляхом.

Отже, певною мірою діяльність, пов'язана з обігом технологій, регулюється Законом України «Про інноваційну діяльність». Однак це регулювання, на жаль, є недостатньо повним, фрагментарним і потребує вдосконалення.

Для визначення кола загроз технологічній безпеці необхідним є розкриття поняття «технологічна безпека». На жаль, закон не дає чіткої відповіді на це питання.

Безперечно, технологічна безпека тісно пов'язана із інноваційною безпекою. Однак, виходячи із предметів технології та інновації, інноваційна безпека охоплює лише частину предмета технологічної безпеки та містить компоненти, що не притаманні технологічній безпеці. Крім того, однозначної правової концепції інноваційної безпеки теж не існує.

Тому необхідним вбачається створення окремої доктрини щодо забезпечення технологічної безпеки держави.

Пропонується таке визначення технологічної безпеки — це відповідний комплекс базових чинників, що полягає у певному рівні та динаміці науково-технічного прогресу національної економіки, наявного організаційного та інтелектуального ресурсу країни, а також відповідна властивість правового

господарського порядку, що полягає у спроможності держави забезпечувати стабільний технологічний розвиток національних товаровиробників та виробників оборонної продукції, шляхом стимулювання створення нових і використання існуючих технологій на виробництві і при наданні послуг, забезпеченні майнових і немайнових прав суб'єктів, що створюють нові технології за активного організаційно-господарського впливу держави, спрямованого на забезпечення конкурентоздатності національної економіки, ефективності національної оборони та умов життєдіяльності громадян України.

Доречним вважається внесення відповідного доповнення до Закону України «Про основи національної безпеки України» та створення спеціального Закону України «Про національну технологічну безпеку», де були б чітко окреслені основні категорії технологічної безпеки, основні загрози цій безпеці, заходи подолання таких загроз, компетентні органи із боротьби з такими загрозами, їх повноваження та обов'язки тощо.

Для створення системи заходів протидії загрозам національній технологічній безпеці необхідним є чітке розуміння таких загроз. Для цього необхідним вбачається створити певний перелік загроз національній технологічній безпеці. Тобто загрози технологічній безпеці України розглядаються як складне комплексне явище, що потребує створення класифікації його окремих компонентів (окремих загроз).

Така класифікація можлива на основі декількох критеріїв.

Окрема класифікація можлива виходячи з ланки інноваційної системи, якій загрожує відповідний фактор.

Для цього необхідно спочатку розбити саму інноваційну систему на такі ланки:

1. Створення та розробка технології. На цьому етапі виникають відносини, що пов'язані з розробкою основних ідей, методів, винаходів та промислових зразків, що в подальшому можуть бути синтезовані в межах окремої технології виробництва товарів та послуг, або таких, що забезпечують функціонування таких товарів.

2. Фінансування створення інноваційного продукту у вигляді технології. На цій стадії технологія як об'єкт господарсько-правового регулювання з'являється як цілісний об'єкт правового регулювання, що потенційно може бути залучений у виробництво.

3. Впровадження технології у виробництво. Технологія переходить на новий рівень існування — у форму інформаційно-матеріального втілення. На цьому етапі технологія втілена і як предмет матеріального світу.

4. Реалізація інноваційної продукції. На цій стадії ми маємо справу вже не з технологією, а з товарами, які виготовлені завдяки її використанню.

Отже, загрози державній технологічній безпеці за цим критерієм можна класифікувати таким чином:

1. Загрози окремій ланці інноваційної системи.
2. Загрози декільком ланкам інноваційної системи.
3. Загрози інноваційній системі в цілому.

Класифікувати загрози національній технологічній безпеці можливо й керуючись критерієм *галузевої направленості*. Так, можна виділити такі види загроз:

Загальногалузеві. Вони загрожують усім галузям державної економіки. Це може бути недостатня нормативна база, що регулює відносини, пов'язані із технологіями, відсутність належно функціонуючого ринку технологій, промисловий шпіонаж тощо.

Міжгалузеві. Цей вид загроз стосується декількох пов'язаних між собою галузей економіки. Наприклад, недостатнє державне фінансування науково-дослідних установ несе загрозу цілому ряду галузей економіки, водночас у інших галузях держава не веде технологічні дослідження взагалі, оскільки цим займаються приватні особи.

Галузеві. Притаманні лише окремій галузі. Наприклад, проблема потрапляння у вільний обіг оборонних технологій, що є обмеженими в обігу (технології зі створення озброєння). В інших галузях такої проблеми не існує, оскільки немає обмеження технологій в обігу.

Зважаючи на *джерело походження*, загрози національній технологічній безпеці можна поділити на внутрішні та зовнішні.

Внутрішні загрози виникають усередині держави. Це може бути низький рівень забезпечення наукових установ, відсутність достатньої державної підтримки наукового розвитку, слабка законодавча база тощо.

Зовнішні ж загрози походять з-за кордону. Це може бути міжнародний промисловий шпіонаж, створення та використання закордонними товаровиробниками технологій, що роблять їх товари більш конкурентоздатними ніж вітчизняні тощо.

Виходячи із критерію динамічності, загрози національній технологічній безпеці можна поділити на:

1. *Активні*. Ці загрози виникають із волі певного суб'єкта (чи групи суб'єктів). Ознакою є направленість дій певних суб'єктів на порушення технологічної безпеки держави. Сюди можна віднести інноваційний шпіонаж, санкції тощо.

2. *Пасивні*. Цей вид загроз виникає незалежно від волі суб'єктів. Сюди належить недостатнє фінансування науково-дослідних установ, відтік спеціалістів за кордон, проблеми у галузі освіти тощо.

Окремо потрібно виділити таку загрозу, як *інноваційний шпіонаж*. Однією з головних загроз національній технологічній безпеці, виходячи з міжнарод-

ного досвіду, є інноваційний шпіонаж. У Доповіді управління національної контррозвідки США Конгресу, що стосується зарубіжного економічного та промислового шпіонажу за 2009–2011 рр., зазначено, що навіть економіка США є дуже чутливою і не може собі дозволити нехтувати проблемами технологічного шпіонажу. При цьому зазначено три найбільших загрози:

1. Китай. Він є найбільшою загрозою, оскільки багато фірм надало до контррозвідки дані про проникнення у їх комп'ютерні мережі з території КНР. При цьому так і не було визначено, хто саме був відповідальним за ці протиправні дії. Особливістю є те, що учасниками технологічного шпіонажу виступає не тільки китайська розвідка, а й окремі особи.

2. Росія. Російські розвідувальні служби активно збирають економічну та технологічну інформацію в США.

3. Деякі союзники США, користуючись своїми правами доступу до інституцій США, також активно викрадають потрібні технології.

Основні економічні партнери України (Росія, країни Євросоюзу та Китай) є активними учасниками процесів міжнародного інноваційного шпіонажу. При цьому наша економіка, на жаль, менш стабільна, ніж економіка США. Тому в нашій країні доцільно було б приділити значну увагу засобам боротьби з інноваційним шпіонажем.

Однак зараз загроза інноваційного шпіонажу навіть не визначена як загроза у науково-технологічній чи економічній сферах. Перелік таких загроз надано законодавцем у ст. 7 Закону України «Про основи національної безпеки». Тому пропонується доповнити існуючий перелік загроз у науково-технологічній сфері таким пунктом: «Неправомірне використання технологій сторонніми особами».

Деякі галузі виробництва потребують особливого захисту від цієї загрози. У вищезгаданій Доповіді Конгресу, зокрема, зазначено, що найбільший інтерес зловмисники виявляють до: інформаційних та комунікаційних технологій (що є актуальним і для України, оскільки наш ІТ-ринок активно розвивається); військових технологій (наша країна є одним із лідерів виробництва зброї); цивільні технології та технології подвійного використання у галузях, що швидко розвиваються, таких як альтернативна енергетика, фармація тощо [5].

Також вбачається необхідним закріпити законодавчо поняття «інноваційний шпіонаж», керуючись досвідом США. Пропонується таке визначення: інноваційний шпіонаж — дія особи або групи осіб, що завдає чи може завдати шкоди власнику технології чи товаровиробнику, що полягає у:

1. Крадіжці або використанні без відповідного дозволу технології.

2. Копіюванні, загрузці, знищенні або будь-яким іншим чином передачі інформації, що стосується технології та/або виробництва товару без надання відповідного дозволу.

3. Отриманні та/або використанні такої інформації, якщо особа знала чи могла знати, що інформацію було отримано у результаті промислового шпionажу.

Окремою загрозою технологічній безпеці держави виступають *міжнародні санкції*. Як нещодавно показав досвід Російської Федерації, при накладенні санкцій унеможлиблюється певна діяльність, пов'язана з використанням високих технологій, до яких держава не має самостійного доступу (наприклад, глибинне буріння свердловин).

Можливим вбачається виділення й окремого кола інституційних загроз. Мається на увазі відсутність (недосконалість) певних інститутів, що створюють загрозу технологічній безпеці. Як приклад можна навести фактичну відсутність інституту ринку технологій в Україні. Це є інституціональною проблемою, оскільки вказане явище полягає у відсутності саме складної системи норм, суб'єктів і відносин. Так, нормативно-правове регулювання цієї сфери є вкрай фрагментарним; відсутні відповідні торговельні майданчики для скоєння правочинів тощо.

Висновки. Підсумовуючи зазначене вище, можна дійти висновку, що існує інтегративна система загроз національній технологічній безпеці. Ця система є складною та ієрархічною. Вкрай важливим вбачається законодавче закріплення переліку загроз національній технологічній безпеці та створення нормативно-правових актів, що визначали б заходи по боротьбі з ними.

У цьому контексті слід визначитись із питанням, який саме державний орган має здійснювати державну політику із забезпечення національної технологічної безпеки, протидії та нейтралізації загроз державній технологічній безпеці, якими мають бути його обов'язки та повноваження, та підпорядкування. Для регулювання цих питань доречним вбачається прийняття спеціального Закону України «Про національну технологічну безпеку».

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антонюк Л. Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації / Л. Л. Антонюк, А. М. Поручник, В. С. Савчук. – К. : КНЕУ, 2003. – 394 с.
2. Паташута М. Т. Інновації: понятійно-термінологічний апарат, економічна сутність та шляхи стимулювання / М. Т. Пашута, О. М. Шкільнюк. – К. : Центр навч. л-ри, 2005. – 118 с.
3. Буравльов Є. Науково-технологічна безпека України у контексті глобалізації / Є. Буравльов, В. Стогній // Вісн. НАН України. – 2005. – № 3. – С. 32–40.
4. Давидюк О. М. Технологія як об'єкт господарсько-правового регулювання : монографія / О. М. Давидюк. – Х. : ФІНН, 2010. – 176 с.
5. Foreign spies stealing US economic secrets in cyberspace. Report to Congress on Foreign Economic collection and Industrial Espionage. 2009-2011. Counterintelligence Office of the National Counterintelligence Executive. October, 2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ncix.gov/publications/reports/fecie_all/Foreign_Economic_Collection_2011.pdf.

6. Кудрявцева В. В. Кодифікація інвестиційного законодавства України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / В. В. Кудрявцева. – Х., 2010. – 20 с.
7. Інноваційне інвестування в Україні: проблеми правового забезпечення : кол. монографія / за наук. ред. Д. В. Задохайла. – Х. : Юрайт, 2013. – 536 с.

Стаття надійшла до редакції 25.11.2014

Рецензент — доктор юридичних наук, доцент В. М. Пашков, Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, м. Харків, Україна.

Reviewer — V. M. Pashkov, Doctor of Legal Sciences, associate professor, Poltava Law Institute of Yaroslav Mudryi National Law University, Kharkiv, Ukraine.

А. И. ДЕНИСОВ

аспирант кафедры хозяйственного права Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого, Харьков

ВОПРОСЫ ПРАВОВОЙ ФОРМАЛИЗАЦИИ КРУГА УГРОЗ НАЦИОНАЛЬНОЙ ТЕХНОЛОГИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

Предлагается законодательно закрепить понятие «национальная технологическая безопасность». Создана авторская классификация угроз национальной технологической безопасности по отдельным критериям. Предлагается законодательно закрепить понятие «инновационный шпионаж», а также внести изменения в действующее законодательство с целью улучшения регулирования отношений, связанных с обеспечением национальной технологической безопасности.

Ключевые слова: национальная технологическая безопасность, угрозы национальной технологической безопасности, инновационный шпионаж, средства хозяйственно-правового регулирования.

A. I. DENYSOV

PhD. Student of Economic Law Department, Yaroslav the Wise National Law University, Kharkiv

LEGAL FORMALIZATION OF A RANGE OF THREATS TO NATIONAL TECHNOLOGICAL SECURITY

Problem setting. The confirmation of a technological security support concept and the creation of a classification of threats to the national technological security are essential for the counteraction against threats to the sustainable implementation of innovative technologies.

Recent research and publications analysis. An issue of threats to national technological and innovative security was researched by L. L. Antoniuk, Yu. Ye. Atamanova, O. M. Davydiuk, D. V. Zadykhailo, V. V. Kudriavtseva, V. I. Kukhar, T. M. Pashuta, O. M. Shkilniuk, etc.

Paper objective. The article objective is to determine the range of threats to the national technological security in order to attain the legislative confirmation of these threats and to stimulate activities of state agencies and business entities regarding their neutralization and prevention.

Paper main body. Norms, related to the state technological security support, are dispersed among numerous normative and legal acts and the current regulation of technological security is fragmentary. The author suggests confirming a legislative definition of technological security, approving the classification of threats to the Ukrainian national security, supplementing the legislation with a concept «innovative espionage», dividing the threats to the Ukrainian national security into separate categories:

- taking into consideration an innovative system branch: threats to a separate branch of an innovative system; threats to several branches of an innovative system; threats to an innovative system on the whole;
- taking into consideration a source of origin: internal and external ones;
- taking into consideration a criterion of branch coverage: threats for all branches; inter-branch ones; branch ones;
- taking into consideration a volitional criterion: active and passive ones.

The author has additionally highlighted threats such as innovative espionage and sanctions.

Conclusions of the research. The author has determined the necessity of the legislative confirmation of a list of threats to the national technological security and the creation of normative and legal acts determining the measures for counteractions. The confirmation of the special Law of Ukraine «On National Technological Security» is appropriate.

Short Abstract for an article

LEGAL FORMALIZATION OF A RANGE OF THREATS TO NATIONAL TECHNOLOGICAL SECURITY

Abstract. The author has suggested confirming a legislative definition of technological security. The author's classification of threats to the national technological security by separate categories has been created. Confirming a legislative definition of a category «innovative espionage» has been suggested. The author proposes to amend the current legislation in order to efficiently regulate relationships related to the national technological security support.

Key words: national technological security, threats to national technological security, innovative espionage, measures of economic and legal regulation.